

K41689-3

Informatsiooniks Teie lp.ajalehele / Tervitustega Paul Laan
august 1980

Eesti õpetajate III ülemaailmne konverents

Seoses ESTO-80-ga peeti teisipäeval, 8. juulil Eesti Kooli ruumides Stokholmi vanalinnas Eesti õpetajate III ülemaailmne konverents. Osa võttis üle saja õpetaja seitsmelt maalt - Aust-raaliast, Kanadast, USA-st, Saksamaalt, Inglismaalt ja Rootsist.

Konverentsi avas Eesti Õpetajate Keskühingu esimees Henno Kirikmäe, kes ütles tere tulemast Stokholmi Eesti Kooli ja avaldas lootust, et see rohkearvuline kokkutulek kinnitab usku eestluse, eesti kooli ja eesti keele püsimisse vabas maailmas.

Konverentsi juhatajateks valiti Tiiu Salasoo (Austraalia), Aino Müllerbeck (Kanada) ja Henno Kirikmäe (Rootsi). Sekretärideks valiti: Aime Andra (USA), Ülo Semmel (Saksamaa) ja Leida Sulg (Rootsi).

Kavas olid ülevaated olukorrast ja probleemidest kasvatusel alal ülemaailmses ulatuses. Ligi paari tunni jooksul informeerisid oma asukohamaa eesti koolide tegevusest kuus kõnelejat: Kersti Linask (USA), Aime Andra (USA), Tiiu Raudma (Austraalia), Ivar Paljak (Rootsi), Leida Marley (Kanada), ja Ülo Semmel (Saksamaa). Eesti õpetajate pädevuse küsimusest kõneles Johan Ungerson Rootsist.

Ülevaatele järgnes pildistamine ja koosviibimine lõunalauas. Tervitusi olid saatnud EÖK välissekretär Enn Saluveer Inglismaal elunevate õpetajate ja eesti eksamikomisjoni õppejõudude nimel, Eesti Koolide Keskus USA-s ja Kanada Eesti Õpetajate Ühing.

Läbirääkimistel arutati koolielu aktuaalseid küsimusi ja võeti vastu resolutsioonid.

Konverentsi lõpus võttis sõna eesti koolitegelane ja endine kauaaegne Eesti Õpetajate Keskühingu esimees Herman Rajamaa. Ta rõhutas oma sõnavõtus veel kord tõsiasja, et meie tähtsaimaks ülesandeks on eesti keele säilitamine. H. Rajamaa soovis, et eesti õpetajaskonnal oleks vastupidavust selles töös ja et ta püsiks edasi elavana ja tegutsevana. - Eesti õpetajate III ülemaailmne konverents lõppes hümniga.

Võeti vastu järgmised resolutsioonid:

1. Eesti keele säilitamine võõrsil on meie suurim ja tähtsaim ülesanne.
2. Tuleb selgitada lastevanematele kakskeelsuse ja eesti rahvusliku kasvatuse tähtsust ja korraldada sellekohaseid kursusi.
3. Peale eesti kodu on eesti kool kõige tähtsam asutus eesti rahvusliku õpetuse ja kasvatuse teostamiseks. Tuleks teha kõik, mis on iganes kellegi võimuses, et eesti koolid leiduksid kõikjal, kus on kooliealisi eesti noori.
4. Eesti keeleõpetajatele väljaõppe andmine ja selle täiendamine, eriti eesti keele kui võõrkeele õpetamine, tuleb viia ülemaailmsele alusele, kasutades igasuguseid võimalusi nii ajakirjanduse kui ajakirjade kaudu.
5. Eesti õpetajad on teinud tänuväärse töö eesti koolides, samuti nn. kodukeele õpetajatena Rootsis. Õpetajatel, kellel ei ole veel vormilist kompetentsi, tuleb seda aktiivselt taotleda. Oma asukohamaa koolide kutselised eesti õpetajad peaksid kõigiti abiks olema eesti keele ja kultuuri viljelemisel.
6. Tuleks pidevalt korraldada õpetajate täienduskursusi.
7. Eesti koolides töötavad õpetajad peaksid saama sama tasu, mis nad saaksid asukohamaa võõrkeelses koolis.
8. On hädavajalik, et vabas maailmas leiduks vähemalt üks täielik eesti kool, mis annaks eestikeelse põhihariduse ja oleks samaaegselt praktikakohaks tulevastele eesti pedagoogidele.
9. Rahvusliku kasvatuse tõhusama teostamise huvides on vajalik senisest tihedam ja ulatuslikum koostöö üksikute maade eestlaskondade vahel informatsiooni vahendamise, koordinatsiooni ja üldise iseloomuga ülesannete lahendamiseks. Koostöö teostamiseks tuleb kas luua ülemaailmne rahvusliku kasvatuse keskus või volitada mõnd olemasolevat rahvusliku kasvatuse küsimustega tegutsevat organisatsiooni neid ülesandeid täitma.
10. Alustada käibelt lõppenud eestikeelsete laste- ja noorsooraamatute paremiku ajakohases keeles kordustrükiste väljaandmisega maadevahelises koostöös ja selleks luua Eesti Õpetajate Keskuühingu vahendusel vastav maadevaheline toimkond.
11. Murdeikka ja sellest ülespoole jõudnud ja jõudvate senini organiseerimata eesti noorte organiseerimisele ja nende rakendamisele eestluse teenistusse tuleb senisest hoopis suuremat ja tõhusamat

tähelepanu omistada.

12. Puuduvate eesti koolide asemele astugu koduõpetus, mille väljaarendamine on praegu veel alles algastmel.
13. Eriliselt tuleb panna rõhku eesti keele lugemisoskuse parandamisele ja eestikeelsete raamatute lugemise populariseerimisele.
14. Tuleks leida võimalusi kasutada Eesti Vabariigi summasid emakeelse hariduse soodustamiseks maades, kus puudub vastav riiklik toetus.

Eesti Õpetajate III ülemaailmne konverents
toimus 8. juulil 1980 Stockholmis Eesti Koolis.
Kongressist osalejaid oli üle 110 7-melt
eri maalt (Soome, Rootsi, Inglismaa, Saksa-
maa, Kanada, U.S.A. ja Austraalia).

Konverentsi avas Eesti Õpetajate Keskühing
esimees Hennu Kiikmäe, kes ütles tere tulemast
Stockholmis Eesti Kooli ~~ring~~ stooriga; ihkudagu
ja kinnitagu tänane konverents meie usku
eestluse, eesti kooli ja eesti keele püsivusse
vabas maailmas

Konverentsi juhatajateks valiti Tiina Salasoo
(Austraalia) Aino Müllerbeck (Kanada) ja
Hennu Kiikmäe (Rootsi) Sekretärideks
Aime Andra (U.S.A.) Ülo Semmul (Saksa)
ja Leida Sulg (Rootsi)

Karvas olid ilusaad olukorrad ja
probleemidest kasvatusel alal ülemaailmses
olatuses.

Ülevaateid andsid Kersti Linask ja Aime Andra (Amee-
rikast), Tiina Raudma Austraaliast, Ivar Paljak
Rootsist, Leida Marley Kanadast, Ülo Semmul
Inglismaalt.

Eesti Õpetajate pädevuse küsimusest kõnles
Johan Ungerson Rootsist.

Kõik ettekanded ilmusid trüki ja agast hunkatutid
on võimalik neid lugeda EOK. "Õneltäänist"

Kirjalõpe teavituse oli saatnud Einn Saluveer /Inglismaalt/
Kanada Eesti Õpetajate Ühingu Hella Leinat, Eesti Koolide Keskus U.S.A.
Johan O. Raudma